

Jumbo Run

– internationell mc-goodwill

Om man kan göra gott, ska man göra gott...

TEXT: SVEIN BERLI / JOHN ARGELANDER FOTO: SVEIN BERLI

På 60-talet var inte allmänhetens uppfattning om motorcyklister inte särskilt positiv. Utåtagerande beteende, vårdslös körning, många dödsolyckor och en socialt sett tveksam livsstil gjorde att allmänheten hade en negativ inställning till motorcyklister i allmänhet. Men 60-talet var också en epok då sidovagn faktiskt var ett vanligt transportmedel, både för familjer och i jobbsammanhang. Engelska Royal Automobile Club (RAC) använde till exempel sidovagnar i trafik tjänst: föraren var utbildad mekaniker och sidovagnen innehöll det mesta som behövdes för att hjälpa medlemmar som hade stött på problem längs vägarna. Familjer åkte på semester med sin sidovagn, före-

tag använde sidovagnar för varu-transport och vissa körde med vagn helt enkelt för att de tyckte det var roligt.

ENGELSMANNEN David Cooper ville göra något för att förbättra motorcyklisternas skamfylade rykte, och 1961 fick han en genial idé: att ta med funktionshinderade barn som passagerare i sidovagn så att de fick uppleva naturen på ett tryggt och säkert sätt. Han säkrade

British Cycle & Motorcycle Industries Association som huvudsponsor och det första evenemanget ägde rum i Coventry 1961. Cirka 80 sidovagnshojar deltog, och det blev en stor succé för både stora och små. Därför beslutade man att det skulle bli ett årligt evenemang.

1963 fick träffen sitt nuvarande namn – Jumbo Run. Historien bakom detta är att det året gick turen till en djurpark där det fanns en elefantunge som hette Jumbo.

Från England har Jumbo Run spridit sig till Frankrike, Nederländerna, Tyskland, Sverige, Danmark, Norge och Finland. Jumbo Run är en mc-träff för de som vill göra något positivt för andra och samtidigt spendera en trevlig helg tillsammans med likasinnade. De flesta bor i tält, men det brukar också gå att få tak över huvudet. Träffen har en familjevänlig profil, oavsett vilket land den arrangeras i, och det är väldigt många som tar med sig partners och barn – eller barnbarn, för den delen. Jumbo Run brukar också ha del-

tagare från flera länder, oavsett var den är.

SVENSKA SIDVAGNSKLUBBEN SVEA arrangerar sin Jumbo Run i Katrineholm den 15–17 augusti. För att ge en liten försmak av vad Jumbo Run går ut på tar vi en titt på den norska träffen i slutet av maj. Norsk Sidevogn Klubb är formell arrangör, men den faktiska arrangören alternerar från år till år bland norska mc-klubbar. I år var det Arendal Sidevognklubb som fick uppdraget och mötesplatsen var Hove Leirsenter på vackra Tromøy utanför Arendal på den norska sydkusten.

ATT JUMBO RUN, med sin inkluderande och vänliga profil, arrangeras på Hove Leirsenter ►

Lille-Rolf Torjussen är Honda-återförsäljare och utbildad kock. Det var givet att han skulle stå för middagen på lördagskvällen.

Även en K1200LT kan dra till sig uppmärksamhet med en sidovagn.

Ut på tur – roligt för både passagerare och förare.

Sidovagnar kan monteras på alla typer av hojar – utan undantag! Du måste bara vara kreativ...

Tarik Stolz från tyska Eckernförde körde till Jumbo Run utan att sätta en fot på dansk mark...

Det var en fin och ovanlig syn när alla sidovagnsmaskiner åkte i procession över Tromøybron.

► är lite speciellt. Hove leir har nämligen en allt annat än fredlig historia. Lägret anlades av tyska ockupationsstyrkor 1941 och både betald och tvångsarbetskraft användes vid byggandet. Till en början var lägret rekrytskola för luftvärnsartilleriet, men 1944 överfördes 14:e avdelningen av Luftnachrichten Regiment till Hove leir. Denna styrka var en viktig del av luftvarslingsystemet längs den norska kusten. Runt lägret finns fortfarande tydliga spår av bunkrar, kanonställningar och skyttegravar.

Efter kriget blev lägret rekrytskola för det norska luftvärnsartilleriet, och undertecknad minns fortfarande skolflygplanen – AT6 Harvard – som drog målsäckar efter sig i långa vajrar. Artilleriet skulle sikta sina kanoner mot säckarna och skjuta. Man får respektera piloternas mod, med tanke på att det var rekryter som sköt. Idag är området mycket fredligare och mer i linje med Jumbo Runs ideal: lägret är populärt bland en rad olika organisationer, och erbjuder dessutom övernattnig för semestrare och friluftsfolk. Här finns även en lägerskola och en mängd aktiviteter för stora och små. De flesta byggnaderna är dock kvar från kriget – bara renoverade och moderniserade en aning.

JUMBO RUN 2025 hade egentligen allt förspänt: tidpunkten, läget och faciliteterna – men inte väderprognosen. Metrologerna rapporterade om snö i de mer höglänta områdena och hård vind och mycket regn längs kusten. Det var troligen det som gjorde att det förväntade deltagarantalet på 70–100 sidvagnscyklar minskade relativt drastiskt. De som kom från inlandet berättade om kyla och snöväder över fjällen, de västerifrån hade också haft det kyligt, men regn istället för snö. Gemensamt för alla var vind. Mycket vind. Det kom inte bara deltagare från Norge – svenskar, danskar och tyskar hade också hittat hit. Tarik Stolz från Eckernförde i norra Tyskland förkunnade stolt att han hade lyckats ta sig från Tyskland till Norge utan att behöva sätta en fot på dansk mark. När han utmanades att göra detsamma utan sidovagn frågade han förvånat: "Varför skulle jag göra det?" Tarik firar 50-årsjubileum som motorcyklist i år och sidovagn har varit hans preferens sedan 1980. Han

Barnen var i centrum för uppmärksamheten på Jumbo Run och de blev omhändertagna på bästa möjliga sätt.

Att slå upp ett tält i stark vind är en intressant uppgift...

kör normalt omkring 7 000 mil per år och berättar att Jumbo Run är viktigt, oavsett var det arrangeras. I sidovagnskretsar är det inte ovanligt att man kör långt. De årliga körsträckorna kan vara extrema – utan att någon tycker att det är det minsta konstigt.

Det är nästan otroligt hur många olika motorcyklar det monteras sidovagnar på. De flesta har naturligtvis kardandrift, men det finns de som litar på kedja. Odd Annar Kristiansens Jawa 350 från tidigt 60-tal är ett exempel på detta. BMW:s

första K-serie är populär, liksom Honda Gold Wing, men det finns också sidovagnsentusiaster som monterar vagn på sin BMW GS eller beställer specialbyggda maskiner med många säten, mycket motor och en prislapp som kunde finansierat en liten bostad för inte så många år sedan. Vissa har till och med fyra hjul: två på hojen och två i tandem på vagnen!

DET KRÄVDES MYCKET FÖRARBETE för att träffen skulle gå så smidigt som möjligt. På mötesplatsen finns ett stort, äldre växthus

som fylldes med bord, bänkar, serveringsdisk, musikanläggning och annat som behövdes för att deltagarna i alla åldrar skulle trivas. Arrangörerna hade anlitat en trollkarl och en clown som underhöll de yngsta, de äldsta och alla däremellan. Ute på träffplatsen hade man riggat upp ett provisoriskt gatukök, sponsrat av en av de stora livsmedelsbutikerna, och folk klädda som elefanter knöt ballonghattar på de yngsta. På fredagkvällen serverades middag i växthuset, med god mat lagad av Lille-Rolf Torjussen –

Arendal Sidevognklubb hade anlitat en clown/trollkarl för att underhålla deltagare i alla åldrar.

LITE GLÄDJE I VARDAGEN FÖR DE YNGSTA OCH SVAGASTE...

lokal Honda-återförsäljare och utbildad kock. Höjdpunkten på lördagen var säklart turen för barn som inte har det så lätt i livet. Tyvärr dök långt ifrån alla anmälda barn upp, av okänd anledning, men de som kom fick en oförglömlig upplevelse.

Tromøya är en naturpärla som är cirka en mil lång. I söder vetter den mot Skagerrak, i väster mot Galtesund och i norr mot Tromøysund. Turen var planerad som en åtta runt ön: på smala vägar ut längs Galtesund och på natursköna och slingrande vägar längs den södra

sidan. Tromøybron, en hängbro högt över Tromøysund som förbinder Tromøy med fastlandet, korsades i båda riktningarna – med fantastisk utsikt mot Arendal i väster och mot änden av Tromøy i öster. Kombinationen av fantastisk natur, blå himmel och upplevelsen av att åka sidovagn för första – och kanske enda – gången var en stark upplevelse för passagerarna.

VISSA UNDRAR SÄKERT om detta är något som sidovagnsfolket gör av rent egenintresse. Jag tror inte det. De som kör sidovagn

är mestadels vuxna människor som har sett livet från flera sidor, och som inser att alla inte är lika lyckligt lottade som de själva. Visst är en del av Jumbo Run att träffas och ha trevligt tillsammans, men den grundläggande motivationen är att göra något för andra. Den ursprungliga tanken att förbättra motorcyklisternas image är inte längre relevant: motorcyklar har varit socialt accepterade i många år nu. Men Jumbo Run är större än någonsin tidigare. Det säger en hel del.

Jumbo Run är, som nämnts,

internationellt och arrangeras i en rad länder. Varje år deltar sidvagnsförare över hela Europa och gör sitt för att glädja de som behöver lite ljus i vardagen. Det är inte vinstdrivet, det är inte kommersiellt, det marknadsförs inte av olika influencers. Det är helt enkelt ett resultat av att många människor över hela Europa ser en möjlighet att kombinera sin hobby och passion med en aktivitet som ger lite glädje i vardagen för de yngsta och svagaste bland oss. Och det kan man inte annat än applådera. ■

Här kombineras ett fräckt antal hästar med motsvarande fräck lack. Snyggt!

Ledsagaren i vagnen såg till att upplevelsen var säker och trevlig för den mindre passageraren.

Uppgiften är slutförd – och nu är det de vuxnas tur – på ett vuxet sätt och med vuxen värdighet.

Andor Bjordal är ordförande för Norsk Sidevogn Klubb som är med och arrangerar Jumbo Run varje år. Liksom många andra använder han en K1200RS.